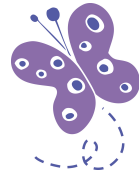

Årsplan

2024/2025

INNHALDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse	side	2
Olstadmoen Barnehage	side	3
Avdelingene og personalet	side	3
Visjon	side	4
Barnehagens samfunnsmandat	side	4-5
Omsorg	side	5
Lek	side	6
Danning	side	6-7
Læring	side	7
Sosial og språklig kompetanse	side	8
ASK	side	8
CLASS	side	9
Fagområder	side	10
Progresjonsplan for 1-åringen	side	11
Progresjonsplan for 2-åringen	side	12
Progresjonsplan for 3-åringen	side	13-14
Progresjonsplan for 4-åringen	side	15-16
Progresjonsplan for 5-åringen	side	17-18
Hovedtema 2020-2025	side	18
Hverdagssituasjoner	side	19-20
Dagsrytme	side	21
Overganger:		
Når barnet begynner i barnehagen.	side	22
Innad i barnehagen	side	22
Fra barnehage til skole	side	23
Aktivitetsplan for førskolegruppa	side	24-25
Foreldremedvirkning	side	26
Personalsamarbeid	side	27
Medbestemmelse	side	27
Dokumentasjon	side	28
Evaluering	side	28
Samarbeidspartnere	side	29-30
Aktiviteter 2024/2025	side	31-32

ÅRSPLAN FOR PERIODEN 2024/2025

Olstadmoen Barnehage

Olstadmoen barnehage er en 3-avdelings barnehage for barn i alderen 0-6 år. Barnehagen åpnet 30.07.04, og er en foreldereid, non-profit barnehage. Alle foreldrene er medeiere i andelslaget.

Barnehagen har store lyse lokaler og ligger i et rolig boligområde sentralt på Kløfta. Barnehagen ligger i gangavstand til barneskole, barnehager, flere små skogsområder, idretts-/fotballbane, bibliotek, bussholdeplass og togstasjon. Dette gir gode muligheter for turer og opplevelser i nærmiljøet.

Adresse: Olstadmoen Barnehage SA
Handelsvegen 4
2040 Kløfta
Tlf: 63 94 77 70

Daglig leder: styrer@olstadmoen-barnehage.no
Spesialpedagog lene.tveitan@olstadmoen-barnehage.no
Tusenbein: siri.larsen@olstadmoen-barnehage.no
Tusenbein: heidi.hansen@olstadmoen-barnehage.no
Gresshoppa: kathrine.nagel.dahl@olstadmoen-barnehage.no
Gresshoppa: diane.eide@olstadmoen-barnehage.no
Mariehøna: caroline.delet@olstadmoen-barnehage.no
Mariehøna: heidi.tomta@olstadmoen-barnehage.no

Gresshoppa har barn i alderen 0-3 år

Pedagogisk leder og videreutdanning i veiledning:
Pedagogisk leder:
Fagarbeider:
Pedagogisk medarbeider:
Barne- og ungdomsarbeider:

Kathrine Nagel Dahl
Diane Baluyot Eide
Klaudia Solnicka
Anne Johnsen
Judita Pikcilinge

Mariehøna har barn i alderen 2-6 år

Pedagogisk leder,
Pedagogisk leder:
Barne- og ungdomsarbeider
Barne- og ungdomsarbeider:
Barne- og ungdomsarbeider:
Barne- og ungdomsarbeider:
Pedagogisk medarbeider:

: Caroline Delet
Heidi S. Tømta
Karin Engebakken
Githa Egerholt Hansen
Liliana Homelien
Julia Gildset
Sondre Schei Vestli

Tusenbein har barn i alderen 2-6 år

Pedagogisk leder, spesialpedagog og videreutdanning i veiledning:
Pedagogisk leder, videreutdanning i spesialpedagogikk:
Barne- og Ungdomsarbeider:
Barne- og Ungdomsarbeider:
Barne- og Ungdomsarbeider: 50 %:

Siri Fjeldberg Larsen
Heidi Holum Hansen
Trine Gulbrandsen
Irene Henriksen
Inger Lykseth Pettersen

Spesialpedagog: videreutdanning spesialpedagogikk og veiledning

Lene Tveitan

Daglig leder:

Lederutdanning for styrere i barnehager
Videreutdanning i barnevern
Videreutdanning i spesialpedagogikk
Videreutdanning i veiledning
Juss for ledere

Inger Ådland

Visjon

Barnas beste barnehage

Med dette mener vi at vi skal:

- Være og forbli en barnehage som barna vil ha gode minne fra.
- Gi de ansatte en hverdag som legger til rette for entusiasme og utvikling.

MÅLSETNING

Vi skal være den foretrukne barnehagen blant småbarnsforeldre på Kløfta.

VÅRE VERDIER

Samarbeid, respekt, trygghet og glede

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Alle barnehager skal drives etter forventninger, krav og mål som kommer frem i Rammeplan for barnehagen <https://lovdata.no/forskrift/2017-04-24-487>, og de skal videre bygge sitt arbeid på det verdigrunnlaget som kommer frem i barnehageloven, barnekonvensjonen og ILO konvensjonen.

§ 1. Formål (Barnehageloven)

” Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering”.
<https://lovdata.no/lov/2005-06-17-64>

Ifølge rammeplanen skal barnehagen utarbeide en Årsplan, og denne skal være tilpasset barnehagens lokale beliggenhet, de ansattes kompetanse, og barnegruppas størrelse og sammensetning. Årsplanen skal videre bygge på evalueringer, tilbakemeldinger og erfaringer fra brukerne av barnehagen.

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring. Planen skal synliggjøre hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid. Det skal også fremkomme hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen. Ifølge Rammeplanen skal barnehagens innhold bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek, læring og danning er sentrale begreper. Sosial- og språklig kompetanse samt sju fagområder er viktige deler av barnehagens læringsmiljø.

Skal de ansatte utføre en god jobb med barna er det viktig at personalet har snakket igjennom og diskutert hva vi legger i de ulike begrepene som omtales i rammeplanen. Og det er viktig at alle har en forståelse for hvilke verdier vi mener at barn og foreldre skal kunne forvente å møte i løpet av barnehageoppholdet i Olstadmoen barnehage. Denne forståelsen blir dannet gjennom faglige diskusjoner om hva som er bra for barn og bygger videre på personalets erfaring og skoloring, samt forskning og faglitteratur. Vår visjon ” Barnas beste barnehage” er noe vi har med oss inn i alle diskusjoner og avgjørelser, og er en viktig pekepinn på om vi er på riktig vei.

Årsplanen blir av ansatte jobbet med på mange av personalets møter og planleggingsdager gjennom hele året. I mai 2024 benyttet vi blant annet planleggingsdagene til å endre barnas progresjonsplaner, se side 10-15.

På SU møte april 2024 ble fjorårets plan evaluert, og inneværende årsplan diskutert. Foreldrepreressantene i SU viser til at barnehagen oppnådde svært gode resultater på fjorårets foreldreundersøkelse, og mener det er en tydelig tilbakemelding fra foreldregruppen om at barnehagen jobber godt med det som er viktig for barn og foreldre. Su mener videre det er bra at Olstadmoen barnehage har en tydelig profil med fokus på mye utetid, og at det er svært positivt at barna får erfaring med motoriske fellesaktiviteter som blant annet svømming, ski og skøyter. SU mener videre at det er barnehagens personale som har erfaring, kunnskap og utdanning om hva barn bør oppleve, få kjennskap til og kunnskap om i løpet av barnehageoppholdet, og at de av den grunn overlater detaljplanleggingen i Årsplanen til dem.

Det ble gjennomført foreldremøte og to besøksdager for høstens «nye barn» juni 2024. Det skal gjennomføres oppstarts samtaler med foreldre til «nye barn» etter hvert som de begynner høsten 2024, og det gjennomføres foreldresamtaler for alle barn i løpet av oktober/november/desember. Det er planlagt foreldremøte for alle barn august 2024 og mars 2025. Foreldre har gode mulighet til å medvirke til barnehagens innhold på foreldremøter og foreldresamtaler. Her kan også foreldre komme med tilbakemeldinger til personalet på oppstart/tilvenning, overganger, temaer, turer, opplegg, og de kan komme med tilbakemeldinger på hvordan de selv blir møtt, hørt, sett og respektert. De kan også komme med tilbakemelding på om de mener barnet deres blir hørt, sett og forstått. Planen bygger også på samtaler med barna om hva de liker å gjøre i barnehagen, hvordan de ønsker å bli møtt av andre barn og voksne, og på dokumentasjon fra tidligere gjennomførte temaer, turer og aktiviteter. Dette igjen danner grunnlag for diskusjoner i personalgruppen om videreføring eller endring av barnehagens nåværende praksis. Barnehagen tar imot elever fra videregående og studenter fra barnehagelærerutdanningen, og dette fører også til at vår praksis jevnlig er oppe til vurdering og diskusjon.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppen. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barnet leker og lærer, i stell, i måltider og påkledning.

I Olstadmoen skal vi:

- gi barna tid og rom til en trygg og god barnehagetilvenning.
- sørge for at det er kjente, tilstedeværende, engasjerte og tilgjengelige voksne som barna kan knytte seg til
- sørge for at barna møte anerkjennende og sensitive voksne.
- støtte og bidra til barns mestring ved å gi dem utfordringer tilpasset deres utviklingsnivå. Ikke for vanskelig, men samtidig noe å strekke seg etter.
- gi barna mulighet til å utvikle god selvfølelse og selvtillit.
- vise nysgjerrighet og respekt ovenfor barnas engasjement.
- respektere hvert enkelt barns grenser.
- se barna fra deres ståsted, og være til stede som en lyttende og støttende voksen.
- være en god rollemodell, ved å la barn fremme sin side i konfliktløsning uten å legge skyld.
- hjelpe barna til å bli den beste utgaven av seg selv, ved å være tydelige voksne blant annet ved å sette grenser ved behov.
- tilrettelegge for ro og hvile i hverdagen, og de voksne må være tilgjengelig som «ladestasjon».
- oppmuntrer og veileder barna til å vise omsorg og empati for hverandre.
- lære barna til å gi, men også til å ta imot omsorg.
- møte barn og foreldre med respekt og åpenhet.
- skape et positivt miljø blant barn og ansatte.
- legge til rette for trivsel, lek og læring.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Lek er viktig for at barn skal forstå sine egne omgivelser. Lek skal være frivillig og lystbetont, og den bør være styrt og kontrollert av barnet/barna selv. Gjennom leken prøver barna ut nye erfaringer, bearbeide opplevelser, utvikle tanker og fantasi, og de bruker sin naturlige spontanitet. Gjennom leken utvikler barna sin evne til samhandling og samarbeid, og det styrket sin identitet og selvfølelse. Den sosiale kompetanse utvikles.

Lekekodene er svært kompliserte og gir barn som deltar i lek mye kompetanse. I lek må barn samarbeide, planlegge, forhandle, skape relasjoner, lede og la seg lede, kommunisere, komme med nye idéer, innta roller, løse konflikter, ta ansvar og dele. For å videreutvikle leken må barnet være aktiv, kreativ, undrende og nysgjerrig.

Gjennom leken fremmes barnets utvikling på det intellektuelle, språklige, fysiske, sosiale og emosjonelle området. Lek er barns uttryksmåte og samtidig deres måte å lære på.

Men vel så viktig er det at vi lar barn leke fordi det er gøy! Vi voksne i Olstadmoen barnehage vil være aktive i barns lek, både som observatører og aktive deltagere på barns premisser og utfra deres behov. Det er viktig å være til stede i barns lek med tanke på å videreutvikle leken, aktivt bidra til at alle kommer inn i leken, veilede hvis leken medfører uheldige samspillmønstre og fremtre som gode forbilder.

Det fysiske miljøet har også betydning for muligheten for god lek og for at leken skal kunne fungere. Derfor er det viktig at innredning og tilgjengelig materiell/leker, er gjennomtenkt og under kontinuerlig evaluering. I løpet av de siste barnehageårene er det gjort en del endringer på ute området og vi ser at dette har gitt barna ny inspirasjon og glede til fantasi-, rolle- og vann lek. Forandringene har også ført til at barna leker på hele barnehages uteområde og husker, klatrestativ, rutsjebaner, sandkassen, skogen, steiner, stokker, busker, broen og vannrenna blir brukt mye hver dag.

I Olstadmoen skal vi:

- gi tid og rom til ulike typer lek inne og ute.
- være bevisst lekens egenverdi.
- bidra til at barna opplever glede og mestring i lek.
- sørge for at leker, materiell og rekvisitter er tilgjengelige.
- tilrettelegge for at lek og materiell er tilpasset barnas alder og modning.
- tilrettelegge for at alle barn skal få fremme sine synspunkter i leken.
- tilrettelegge for et inkluderende lekemiljø, både fysisk og psykisk.
- legge til rette for at leken bidrar til gode relasjoner mellom barn, og mellom barn og voksne.
- være en lekende, tilgjengelig og engasjert voksen og delta på barnas premisser.
- tilrettelegge og veilede i leken ved behov.
- fremme barnas leke kultur ved å ta barna på alvor.
- gi barna felles opplevelser som kan bidra til nye leke temaer.
- bruke lek som arena for utvikling og læring.
- organisere lekegrupper.
- observere leken.

Barnehagen skal fremme danning

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering, samtidig rommer danning alt dette. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Gjennom gode dannelsingsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Barn må få utfordringer og mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter De må støttes til å gjøre etiske begrunnede valg, utvikle kritisk tenkning, til å handle omsorgsfullt, yte motstand og tilegne seg handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

I Olstadmoen skal vi:

- gjøre barnehagen til en trygg base for barnas tilhørighet og demokratisk deltagelse.
- fremme gode holdninger som utvikler toleranse og respekt for andres kultur og identitet.
- tilrettelegge for gode samtaler i hverdagssituasjonene, hvor vi utfordrer barnas tenkning med åpne spørsmål.
- sørge for at voksne og barn utvikler kunnskap, verdier og holdninger sammen.
- være tydelige voksne, med klare grenser, som barna kan stole på.
- se barnas og barnegruppas ulike behov.
- støtte barna i de mange situasjonene som oppstår i løpet av barnehagehverdagen.
- anerkjenne barna i deres handlinger.
- undre oss sammen med barna.
- støtte opp om utviklingen av barnas identitet og selvfølelse.
- gi barna mulighet til å yte motstand.
- støtte og følge opp barnas synspunkter og beslutninger.
- sørge for at barna møter anerkjennende og sensitive voksne.
- synliggjøre at ulikheter beriker fellesskapet.

Barnehagen skal fremme læring

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfulle samhandlinger. Det blir av den grunn svært viktig at vi tilrettelegger for progresjon innenfor fagområdene, dette for å være sikker på at utfordringen er tilpasset barnets modenhet og utvikling. Gir vi barn oppgaver som utfordrer, men samtidig er mulig å løse, vil dette gjennomgående gi barn gode mestringsfølelser. Gode mestringsfølelser fører til at barnet vil repetere (øve) og etter hvert søke nye utfordringer (fremgang og utvikling). Blir det for enkelt er det kjedelig, blir det for vanskelig gir det ikke mening!

De ansatte må tenke helhet når de skal fremme læring ved at barna skal få bruke hele kroppen og alle sansene sine i læringsprosesser. Barn skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.

I Olstadmoen skal vi:

- tilrettelegge for like læringsmuligheter for gutter og jenter
- tilrettelegge for gode læringsarenaer i leken.
- skape et stimulerende miljø som fremmer lærelyst, glede, nysgjerrighet, undring og kreativitet.
- skape et inkluderende læringsmiljø, der alle kan få ytre sine meninger.
- finne en god balanse mellom formell og uformell læring.
- tilrettelegge for barns medvirkning.
- tilrettelegge for progresjon, der barna får tilgang til materiell og utfordringer tilpasset alder, modenhet og forutsetninger.
- undre seg med barna i hverdagen, og vise interesse for deres initiativ.
- være bevisst på at læring foregår i alle situasjoner.
- motivere barna til å være aktiv i egen og andres læringsprosesser.
- legge til rette for at barna skal oppleve mestring.
- være deltakende og aktive voksne som er tilgjengelig for barna.
- være lydhøre for hva barn er opptatt av, og gi de mulighet til å lære gjennom det de viser interesse for.
- gi barna mulighet til erfaringslæring.
- sørge for at barna får bruke kroppen og alle sansene i læringsprosessene.

Barnehagen skal fremme sosial og språklig kompetanse

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Alle barn i barnehagen, uansett alder, kjønn, etnisk bakgrunn og funksjonsnivå, må få likeverdige muligheter til å delta i meningsfulle aktiviteter i et fellesskap med jevnaldrende. Barnehagens hverdag bør være preget av gode følelsesmessige opplevelser der det jobbes bevisst og kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Selvfølelsen til barnet skal støttes og fremmes, men de må også få hjelp til å mestre balansen mellom egne og hensyn til andres behov

Sosial handlingsdyktighet og kommunikasjonsevne henger uløselig sammen. En viktig forutsetning for at barn skal kunne utvikle sosial handlingsdyktighet og evne til å kommunisere med andre, ligger i måten sosialt samspill, lek og hverdagsliv ivaretas i barnehagen. Personalet skal være tydelige omsorgsmodeller for barna og lære bort hvordan man hjelper og trøster, håndterer uheldige samspillmønstre, lytter og oppmuntrer. Personalet skal også bevisst være lyttende, anerkjennende og bekreftende ovenfor barna, og de skal bruke oppbyggende kommentarer i sin kommunikasjonsform.

Språk og kommunikasjon øves i det daglige gjennom samspill med andre barn og voksne. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling. Språkutviklingen stimuleres ved bruk av tekst for eksempel til høytlesing, bruk av rim og regler, i et miljø som oppfordrer til å stille spørsmål og få svar, til å lytte til hverandre og få mulighet til å fortelle om egne opplevelser og erfaringer. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Samtale mellom to eller flere foregår for eksempel under måltidet, når leken diskuteres og i forbindelse med dagens gjøremål.

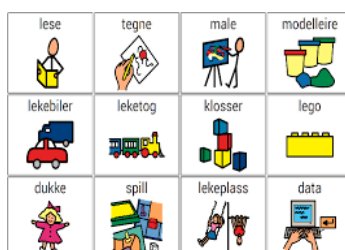
ASK - Alternativ og supplerende kommunikasjon

Alle trenger språk for å utvikle seg. Noen barn kan, på grunn av medfødte tilstander, skader eller sykdom, ikke kommunisere ved hjelp av talespråk. Å kommunisere på andre måter enn gjennom talespråk kalles alternativ og supplerende kommunikasjon, forkortet til ASK.

ASK er ikke definert som et språk i den norske språkloven, men er å regne som et funksjonelt språk og en måte å uttrykke seg på og med for den som har behov for det. ASK er helt nødvendig for hen sin språklige, sosiale og faglige utvikling. For barn som har behov for eller bruker alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) er opplæring i bruk av ASK sentralt. I Rammeplan for barnehagen står det at «Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk», og «være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling».

I Olstadmoen benytter vi dagtavler med symboler for alle barn, og vi merker møbler, utstyr, lekekasser og liknende med symboler. Barn som har behov for og/eller benytter ASK har i tillegg sine egne dagtavler, tematavler og handlingskjeder med symboler. Noen av barnehagens personale benytter seg av tegn til tale, men vi har som mål at alle skal kunne benytte tegn til tale i vår kommunikasjon med barn som har behov for dette.

Her kan dere lese mer om ASK i barnehagen: <https://www.statped.no/ask/alternativ-og-supplerende-kommunikasjon-i-barnehagen/>

CLASS

Classroom Assessment Scoring System (CLASS) er et observasjonsverktøy som er utviklet for å måle samspillskvaliteten mellom ansatte og barn på gruppenivå. CLASS observasjonsmetode bygger på innsikt fra forskning og praksis og har fokus på å forbedre hvordan voksne samhandler og støtter barns utvikling.

Olstadmoen barnehage er del av et større nettverk av kommunale og private barnehager i Ullensaker kommune som benytter CLASS. Olstadmoen har sertifisere tre av sine ansatte, som har vært/skal ut i andre barnehager/avdelinger for å observere og deretter si noe om samspillskvaliteten mellom ansatt-barn. Det skrives tilbakemeldingsrapport og gjennomføres tilbakemeldingsmøter, der det gis konkrete eksempler på hva personalet gjør bra og hva de kan forbedre for å øke samspillskvaliteten ansatt-barn på avdelingen/barnehagen. Det vil også komme eksterne observatører til Olstadmoen barnehage, og de vil gjennomføre samme prosedyre hos oss.

Hele personalgruppen I Olstadmoen barnehage skal på tre kvelder med Class opplæring høsten 2024.

Når samspillskvaliteten vurderes, er CLASS opptatt av:

- Positivt klima
- Negativt klima
- Sensitivitet
- Barns perspektiv og medvirkning
- Språkmodellering
- Kvalitet på tilbakemeldinger
- Organisering og ledelse

Dette kan dere lese mer om Class på barnehagens hjemmeside: <https://olstadmoen.barnehage.no/Innhold/Side/144252>

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagene skal jobbe med syv fagområder. Dette er fagområder som fagfolk mener er av interesse og har en egenverdi for barn i barnehagealder, og områdene skal bidra til å fremme trivsel og allsidig utvikling.

Fagområdene skal ses i sammenheng og de skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Det vil si at vi jobber med fagområder i planlagte aktiviteter som for eksempel samling og lekegrupper, men de ansatte må være bevisst på at de berøre alle fagområdene utallige ganger gjennom dagens mange rutinesituasjoner, og da må de ansatte være oppmerksomme og nysgjerrige, og de må lytte, undres og stille spørsmål. Det er viktig at de ansatte bygger videre på barnas engasjement, og at barna opplever fagområdene som morsomme og givende.

Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter, og det er forventet at barnehagen bruker ulikt materiell og utstyr, teknologi, digitalt verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Det er også viktig at det i Olstadmoen skapes et lærende fellesskap, der det er både tillat og verdsatt å komme med ulike uttrykk og meninger. Fagområdene er stort sett de samme som barn senere vil møte som fag i skolen. I barnehagens progresjonsplan er det satt opp hva vi skal jobbe med innenfor hvert fagområde på barnas ulike alderstrinn. Vi benytter oss også av ulike grupper på avdelingene som vennegrupper, språkgrupper, lekegrupper etc. Grupper og hvilke barn som deltar i de ulike gruppene må sees i sammenheng med barnas egne ønsker, individuelle behov, alder på barn og gruppedynamikken.

Fagområdene:	<p style="text-align: center;">I Rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at barna: Utdrag fra Rammeplanen for barnehager gjeldende fra 01.08.17 side 47-57</p>
Kommunikasjon, språk og tekst	<p>Barnehagen skal bidra til at barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter ▪ bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter ▪ videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd ▪ leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord ▪ møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer ▪ opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale ▪ utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. ▪ blir kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. ▪ videreutviklere motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper ▪ oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer ▪ tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede ▪ bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og etikk gjennom skapende virksomhet ute og inne ▪ møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre ▪ bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk ▪ opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • opplever og utforsker naturen og naturens mangfold ▪ får gode opplevelser med friluftsliv året rundt ▪ opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover ▪ får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen ▪ får kunnskap om dyr og dyreliv ▪ lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskap og teknologi ▪ får kjennskap til menneskets livssyklus
Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> ▪ oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger ▪ utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper ▪ leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter og uttrykke seg på ▪ erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse ▪ bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse ▪ undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter ▪ undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen ▪ utforsker og undre seg over essensielle, etiske og filosofiske spørsmål ▪ får kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier ▪ får en forståelse for at det finnes mange ulike måter og forstå ting på og leve sammen på ▪ utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> ▪ oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet ▪ erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse ▪ utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt ▪ blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner ▪ blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer ▪ blir kjent med at samene er Norges urfolk, og få kjennskap til samisk kultur ▪ få kjennskap til nasjonale minoriteter

Progresjonsplan i Olstadmoen Barnehage

FAGOMRÅDER	1 - ÅRINGEN
Kropp, bevegelse, mat og helse	<p>Barnehagen skal bidra til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en god oppstart i barnehagen og gi barnet tid og rom til å skape en trygg tilknytning til de voksne. • at barna kan søke og ta imot omsorg. • ulike typer bevegelseserfaringer inne og ute. • at barna får erfaringer med å bevege seg på ulike underlag. • og støtte opp om den kroppslige leken. • at barna kan mestre å spise og drikke selv. • personlig hygiene før og etter måltid, samt ved bleieskift. • gode hvile og soverutiner. • og gi barna en begynnende bevisstgjørelse av egne og andres grenser og følelser.
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får lyst til å kommunisere gjennom å tolke barnas nonverbale uttrykk som blick, kroppsspråk og lyder. • at barna får sette ord på det de ser og opplever. • bruk av konkreter til å utvikle språket. • at barna skal få oppleve et rikt og variert språkmiljø. • at barna kan utvikle evne til å kommunisere i lek og samspill med andre barn og voksne. • bruk av ASK.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får erfaring og kjennskap til ulike uttrykksformer og materiale. • at barna får kjennskap til kjente barnesanger, rim og regler.
Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • at barna blir kjent inne og ute i barnehagen og utvikler en begynnende romfølelse. • at barna får erfare ulike former og mønstre gjennom lek. • at barna får matematiske erfaringer i lek, og gjennom bruk av kroppen og sansene. •
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får erfare og oppleve at de er betydningsfulle og har egenverdi. • at barna opplever å være en del av fellesskapet. • at barna utvikler en begynnende identitetsfølelse.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • at barna kan medvirke over egen hverdag. • at barna blir kjent i og utenfor barnehagen.
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får trygge og gode opplevelser i uteaktivitet.

Progresjonsplan i Olstadmoen Barnehage
 Videreutvikle ferdigheter og interesser fra de foregående stadier

FAGOMRÅDER	2 - ÅRINGEN
	Barnehagen skal bidra til:
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • å gi barna fin og grovmotoriske utfordringer • at barna blir kjent med gode vaner for hygiene. • at barna blir kjent med navn på kroppsdelene. • å skape en begynnende interesse for å sitte på potte og do. • å inkludere barna i matlaging og måltider. • å legge til rette for måltidsglede.
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • å la barna få kjennskap til bokstaver og tall. • lek og tøysing med språket. • å videreutvikle begrepsforståelse.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • å la barna oppleve og ta del i ulike kreative prosesser. • å la barna bli kjent med ulike kulturelle tradisjoner.
Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • at barna skal bli kjent med enkle matematiske begreper og oppmuntres til å bruke de i hverdagen. • matematisk lek og utforskning. • at barna får støtte og veiledning til selv å finne løsninger på matematiske utfordringer. • at barna får erfaring med sortering og sammenligning.
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna skal utvikle interesse og respekt for hverandre. • at barna skal få undre seg over likheter og ulikheter. • at barna får en begynnende forståelse for at ulikheter er en berikelse av fellesskapet. • at barna får kjennskap til å markere merkedager, høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen. • å gi tid og rom for gode samtaler.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • at barna skal bli kjent med og trygge på sitt eget nærmiljø. • at barna skal få ytre seg, delta og bli hørt i et demokratisk fellesskap uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige sammenhenger.
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna skal få mulighet til å bli kjent med og undre seg over årstider, dyreliv og naturens mangfold. • å skape positive opplevelser ute og gi barna friluftsglede. • at barna får oppleve lek, læring, undring, nysgjerrighet og utforskning i naturen. • utforskning og undring gjennom eksperimentering. • bruk av digitale verktøy.

Progresjonsplan i Olstadmoen Barnehage
Videreutvikle ferdigheter og interesser fra de foregående stadier

FAGOMRÅDER	3 - ÅRINGEN
	Barnehagen skal bidra til:
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • at barna få oppleve fysisk aktivitet (grunnbevegelsene). • at barna får mulighet til å legge enkle puslespill. • at barna kan smøre egen mat. • at barna skal bli kjent med sin egen kropp og navn på ulike kroppsdelene. • at barna kan gi uttrykk for fysiske behov. • at barna får bruke øye-hånd-koordinasjon. • at barna får mulighet til å observere og vurdere egne muligheter. • at barna får prøve og kle på/av seg selv. • en bevisstgjøring rundt hva som er lov og ikke lov med egen og andres kropp, samt egne og andres grenser. • at barna lærer å sette grenser for seg selv ved å bruke enkle ord som «nei», «ikke», «stopp». • at barna får vite hvor maten kommer fra.
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får mulighet til enkle valg i hverdagsaktiviteter. • at barna får utvikle begynnende prososiale ferdigheter. • utvikling av dialog- og kommunikasjonsferdigheter. • å gi barna mulighet for å uttrykke følelser. • at barna tar kontakt med andre på en god måte. • å gi barna kjennskap til spørreord. • at det er rom for å vise tydelig kroppsspråk i lek. • at barna får muligheten til å utvikle forståelig uttale. • at barna får kjennskap til noen fargenavn. • at barna får øve på å sortere ting i kategorier. • at barna får øve på ulike preposisjoner. • at barna kan gjengi deler av kjente rim/regler og sanger. • at barna får muligheten til å oppleve glede i møte med sang og fortelling. • at barna får øve på å kunne ta bevisste valg i hverdagen. • at barna får en bevisstgjøring på at navnet er en del av barnets identitet. • at barna kan øve på å kunne navngi sentrale personer i barnets liv. • utvikling av det abstrakte begrepsapparatet. • at barna får øve på å bruke språket i konfliktsituasjoner. • rollelek med språk i fokus/sentrum.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • begynnende late-som-om-lek. • at barna har tilgang på rom og ulike materialer. • å gi barna muligheter til å utvikle sine kreative uttrykksformer. • å gi barna mulighet til å bli kjent med kulturarven vår. • å gi barna mulighet til å bli stolt av sin egen kultur og identitet.
Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får en forståelse for begrepene stor og liten. • at barna får en forståelse for begrepene opp og ned. • at barna bruker kropp og sanser for å utvikle romforståelse. • å gi barna kjennskap til matematiske begreper i hverdagen og under lek. • å presentere barna for ulike geometriske former. • å presentere barna for tall. • å introdusere barna for telling. • å utfordre i å løse problemer i alle typer hverdagssituasjoner. • å gi barna til kjennskap og mulighet til å bruke verktøy som inspirerer barna til matematisk tenkning. • å gi barna kjennskap til at dagen har faste rutiner.

Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får øve på å vente på tur og vise empati. • at barna får kjennskap til de ulike religionene som finnes på avd. og hva det innebærer i det daglige for barnet (mat, klær). • at barna får kjennskap til at det finnes ulike type familiesammensetninger. • at barna får mulighet til å filosofere rundt de ulike norske høytidene og tradisjonene og undre seg over hvordan andre markerer disse høytidene. • at barna blir oppmerksomme på mangfoldet som er representert på avdelingen, og at alle er like mye verdt. • at barn får mulighet til undring sammen med andre barn og ansatte. • å lære barna å vise respekt for hverandre. • samtaler om vennskap. Hva er en god venn? • at barna skal få erfare at de er unike og gode nok som de er.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • at barna opplever å være en deltager i et fellesskap. • at barna blir bevisst på at de kan velge, og at de vil bli sett og hørt • å gi barna en mulighet til å bli kjent i nærmiljøet og å skape en tilhørighet til det. • å la barna få kjennskap til nærmiljøets offentlige steder. • at barna får øve på å ferdes i trafikken sammen med andre. • samtaler om endringer i nærmiljøet. • samtaler om at vi kommer fra ulike miljøer (gårder, rekkehus, blokk o.l.). • at barna skal få kjennskap til at samene er Norges urbefolkning, og kulturen deres.
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • å skape nysgjerrighet over de endringene som skjer i de ulike årstidene. • å gi barna kjennskap til navn på ulike dyr og dyrelyster. • at barna får mulighet til å utforske ulike formingsmaterialer. • at barna blir bevissthet rundt at det er damer som er gravide/har barnet i magen. • samtaler og bevisstgjøring rundt aldersforskjeller. • undring over forskjeller på jente og gutt. • at barna får kjennskap til de ulike årstidene. • at barna får oppleve gleden ved å være ute i all slags vær og de ulike årstidene. • at barna får kjennskap til viktigheten av å ta vare på naturen • at barna får kjennskap til menneskets utvikling fra barnet i magen til oldemor. • at barna får kjennskap til at det finnes villdyr, husdyr og kjæledyr. • at barna lærer seg å ivareta og respektere alle slags type dyr uansett størrelser. • at barna får kjennskap til I-Pad. • å gjøre barna bevisst på naturens ulike fenomener eks (regnbuen, lyn og torden).

Progresjonsplan i Olstadmoen Barnehage
Videreutvikle ferdigheter og interesser fra de foregående stadiet

FAGOMRÅDER	4 - ÅRINGEN
	Barnehagen skal bidra til:
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får øve på utholdenhet i grovmotoriske aktiviteter. • at barna får øve på å hoppe med samlede bein. • at barna får mulighet til å øve grunnleggende grovmotoriske bevegelser både inn og ute, uavhengig av årstid. • at barna øver på å bli selvstendige i måltidsituasjonen. • at barna uttrykker behov som å være tørst, sulten og måtte på do. • at barna blir delvis selvstendig ved dobesøk. • at barna observerer og imiterer andres handlinger. • at barna får kunnskap om seg selv. • at barna kan sette grenser for seg selv, og respekterer andres grenser. • å skape en bevisstgjøring rundt gode og dårlige hemmeligheter, hva som er lov og ikke lov med egen og andres kropp, egne og andres grenser samt seksuell helse. • at barna har utviklet seg videre finmotorisk og tegner hodefoting, har et mer voksent blyantgrep, mer fokus og interesse for formingsaktiviteter. • at barna øver på å kle på/av seg selv. • at barna får vise mestringsglede, og ser på seg selv som en positiv faktor i gruppa. • at barna utvikler empati og er på god vei til å kunne identifisere andres følelser. • at barna får en videre forståelse for sammenheng mellom mat og helse. • at barna får kjennskap til hvor noen ulike typer mat kommer fra.
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • at barna kan fortelle en historie med en viss sammenheng. • at barna verbalt kan gi uttrykk for egne følelser, eks. hvorfor de er lei seg, hvorfor de er glade. • at barna utvikler en viss selvkontroll, vise følelser uten at det går ut over andre. • at barna lærer seg å vise empati, eks trøste noen som gråte. • at barna lærer seg å samarbeide med andre barn. • at barna blir uavhengig av voksne i leken. • at barna skaper relasjoner uten hjelp av voksen. • at barna får en begynnende forståelse for lekekoder. • at barna kan fortelle noe om hva en ting er. • at barna kan rime på egenhånd. • at barna skal mestre å ha felles fokus i samlingsstund. • at barna skal kunne kjenne igjen sin første bokstav. • at barna viser interesse for skriftspråk. • begynnende lekelesing og lekeskriving. • at barna får utvikle det abstrakte begrepsapparatet. • at barna får kjennskap til språklyder. • å oppmuntre til at barna bruker språket i alle situasjoner. • at barna jobber med begreper. • at barna får kjennskap til nye og gamle eventyr, sanger og fortellinger. • at barna skal klare å konsentrere seg under høytlesning.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • at barna er aktive i rollelek. • at barna kan vise interesse for å være med på skapende aktiviteter. • at barna tar aktivt del i et fellesskap. • at barna kan ta initiativ og er nysgjerrige, og setter i gang planlagte formingsaktiviteter og i frilek. • bruk av I-Pad og annet teknologisk utstyr i løpet av dagens rutiner og aktiviteter.

Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • at barna har begynt med peketelling. • at barna kan vise forståelse for klassifisering og sortering. • at barna kan bruke ord om forholdet mellom størrelser. • at barna lærer telleremsa til 10. • at barna lærer å telle konkrete til 10. • at barna lærer navnene på de mest vanlige geometriske formene (runding/sirkel, firkant og trekant). • at barna øver på og tar i bruk ulike grunnleggende matematiske begreper som: antall, ulikheter, former, mønster o.l.
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får kjennskap til at barn i en gruppe har ulike behov. • at barna øver på og kan lytte til andre. • at barna kan vise interesse og er nysgjerrige til de ulike religionene som er representert på avdeling. • at barna er nysgjerrige på at det finnes mange ulike familie sammensetninger.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får mulighet til å være en del av et fellesskap. • at barna som bor i nærmiljøet til barnehagen, bør kunne vise hvor de bor. • at barna blir kjent med nasjonale minoriteter. • at barna får kjennskap til barnekonvensjonen.
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna lærer å legge merke til overganger mellom årstider. • at barna får kjennskap til hvor ulike dyr, bor og hva de spiser. • at barna får vite om mulighetene som ligger i materialene. • at barna vet at mat og drikke er viktig for å kunne leve. • at barna får kjennskap til om hvordan fordøyelsen fungerer. • at barna lærer navn og forskjellene på de ulike årstidene. • at barna får kjennskap til årets måneder. • at barna er kreative og aktive i uteleken hele året.. • at barna lærer å tåle å være skitne og våte.

Progresjonsplan i Olstadmoen Barnehage
 Videreutvikle ferdigheter og interesser fra de foregående stadier

FAGOMRÅDER	5 - ÅRINGEN
	Barnehagen skal bidra til at barna:
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • skal mestre å klippe etter en strek. • skal mestre å fargelegge innenfor strekene. • skal mestre å balansere og å hinke. • øver på godt blyantgrep. • mestrer å kaste og ta imot stor ball. • får utholdenhet i fysiske utfordringer, ikke gir opp med en gang. • utfordrer seg selv motorisk, søker spenning og risikofylt lek. • blir bevisste på hygiene rundt måltid, bordskikk, og er selvstendig ved matbordet. • vet noe om viktigheten av et variert kosthold. • kan kjenne på metthetsfølelse. • vet litt om hvor matvarene kommer fra, og ulike prosesser i matlaging. • kan vaske hendene tilstrekkelig, og vite hvorfor vi vasker hendene. • blir bevisst egne og andres grenser, egen kropp, og hva som er lov og ikke lov med egen og andres kropp, reproduksjon og egen seksuell helse. • blir trygge på å fremme seg selv i en gruppe. • kan vise situasjonsadekvate følelser, mestrer følelsesregulering og viser akseptable følelsesuttrykk i forhold til sinne, engstelse og frustrasjon. • kan klare å kjede seg i perioder, tåler å «drive» litt uten å bli aktivisert av en voksen. • er selvstendige ved dobesøk.
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • har mulighet til å protestere, argumentere og hevde egne synspunkter. • kan uttrykke egen relasjon til andre. • kan ta kontakt med andre barn på en positiv måte, og er en positiv faktor i gruppa. • blir initiativrike og sosialt aktive, uten å opptre som «verdensmester» eller trykke andre ned. • skal kunne ta den andres perspektiv. • kan vise hensyn til andre barn og voksne. • kan forstå gradbøying av adjektiv. • kan forstå negasjon i setninger. • kan bruke overbegrep, som dyr, kjøretøy, frukt. • kan bruke fordi-setninger. • kan bruke riktige konsonantsammensetninger. • kan oppfatte og gjengi noe av innholdet i fortellinger, sanger o.l. • kan gjenkjenne navnebildet sitt, og skrive navnet sitt. • kan vise interesse for skriftspråket rundt seg. • kan lytte ut første lyden i ord. • kan kjenne igjen noen bokstaver. • kan sitte i ro og lytte til bøker, både med og uten bilder. • forstår kollektive beskjeder, og følge instruksjonene i beskjedene. • lærer rett syntaks (setningsoppbygging). • kan rime, tulle og tøyse med språket. • får et bra sangrepertoar. • får et aldersadekvat ordforråd. • blir nysgjerrig på fremmedord.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • kan viser interesser og nysgjerrighet når det gjelder å skape noe selv. • bruker fantasien og kreativ tenkning. • styrker og bevarer relasjoner til andre barn.

Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • at barna kan vise evner til resonering. • at barna kan vise forskjell på fortid og fremtid. • at barna kan kopiere og lage egne mønster. • at barna kan dele likt. • at barna lærer å se enkle matematiske sammenhenger når det gjelder antall, rom og form. • at barna spiller spill uten voksenstøtte.
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får en forståelse for at barn i en gruppe har ulike behov og forutsetninger. • at barna kan stille spørsmål ved regler i barnehagen og ellers i samfunnet.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • at barna vet at deres valg påvirker både dem selv og andre. • at barna lærer å forhandle og diskutere i lek.
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • at barna får vite hva slags nytteverdi de ulike dyrene har. • at barna får vite hvor man kan hente informasjon, eks. IPad og bibliotek. • at barna får vite at det må en mann og en dame til for å lage barn. • at barna får vite at man ikke kommer tilbake når man er død.

HOVEDTEMA 2020 TIL 2025

For å sikre oss at barna får like mye kjennskap og kunnskap om alle de sju fagområdene i løpet av barnehagetiden, kommer alle de tre avdelingene i Olstadmoen barnehage til å ha hovedfokus på det samme fagområdet gjennom året.

2020//2021 **Kunst, kultur og kreativitet**

2021/2022 **Nærmiljø og samfunn**

2022/2023 **Kropp, bevegelse, mat og helse**

2023/2024 **Natur, miljø og teknologi**

2024/2025 **Etikk, religion og filosofi**

Kommunikasjon, språk og tekst og Antall, rom og form som er de to siste fagområdene i Rammeplanen, kommer vi til å jobbe mye med hvert år.

Ved å jobbe med det samme fagområde over en lengre periode tror vi at arbeidet vårt bedre kan tilrettelegges med tanke på at det skal være utviklende, lærerikt og spennende. Det er viktig at barna kan påvirke og medvirke og at det blir satt av god tid til dette.

Opplegg og temaer på den enkelte avdeling blir detaljplanlagt i avdelingenes halvårs-, periode og månedsplaner. Vi velger og tro at dette gir foreldre en bedre oversikt og innsikt i det arbeidet som blir utført på hver avdeling i Olstadmoen barnehage. Hvis intensjonen er at barn skal få medvirke på/over/i egen barnehagehverdag må også opplegg i barnehagen/avdelingene planlegges, evalueres og justeres fortløpende gjennom året.

Planene blir lagt ut på: www.olstadmoen.barnehage.no

HVERDAGSSITUASJONER

For små barn foregår mye av samspill, utvikling og læring i hverdagssituasjonene. Det er trygt for barna å kunne forutsi sin egen hverdag. En av våres viktigste oppgaver er derfor å ta vare på mulighetene som ligger i disse situasjonene. I en barnehage vil det ikke være hensiktsmessig å trekke et klart skille mellom formelle og uformelle læringssituasjoner. Begge har en pedagogisk hensikt. De sju fagområdene må knyttes til både formelle og uformelle læringssituasjoner.

Levering	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • barn og foreldre/voksne skal føle seg velkomne • utveksle informasjon
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • hilse på hverandre og ta imot beskjeder • barna går til døra/vinduet og vinker • barna vasker hender etter hver som de kommer i barnehagen • dersom frokosten er i gang er det fint om dere tar avskjed i garderoben, og bare åpner døra til avdelingen og sender barnet inn aleine.
Samling	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • tilhørighet i og samhold med gruppa • tilegne seg ulike kunnskaper gjennom tema/fagområdene • øve seg på å snakke foran andre og lytte til andre • kulturformidling • humor og glede
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • språktrening • tilegne seg erfaringer/kunnskap på ulike områder • lære nye sanger og leker • la barna fortelle om ting de er opptatt av • innhold, formen, gruppestørrelsen og lengden må tilpasses barns alder og utvikling.
Aktiviteter/ grupper	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • barna skal få utfordringer og varierte aktivitetsmuligheter som står i forhold til utvikling og alder • barna skal få utvikle seg både grov- og finmotorisk • språk og begreptrening • utvikle fellesskapsfølelse, humor og glede • barn får bruke alle sansene gjennom varierte aktiviteter • gi barna gode mestringsopplevelser • tilrettelegge for sosial trening, vennskap og relasjoner
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • ta utgangspunkt i de ulike fagområdene • dele barna inn i mindre grupper eller på tvers av avdelingene
Garderobe	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • selvstendighetstrening • språk og begreptrening • se sammenheng mellom vær og påkledning
	Innhold/ metode	<ul style="list-style-type: none"> • barn hjelper til med på-/avkledning. De minste barna kan som en begynnelse for eksempel hente skoene sine selv. • gi barna tid til på-/avkledning

Toalett/ Stell/ Bleieskift	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • renslighet/hygiene • selvstendighetstrening (kle av-/på seg selv) • språk og begreptrening • nærhet og omsorg
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • vaske hender når vi kommer til barnehagen, etter toalettbesøk og før vi spiser. • toalett trening og” pottetrening” • samtale med barnet på stellebordet og vise omsorg. • sette ord på det vi gjør
Måltid	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • tilfredsstill barns behov for mat og drikke • hyggelig sosialt samvær • bordskikk (ulik forventning til ulik alder/utvikling) • språk og begreptrening • lytte til andre • spørre og svare på en hyggelig måte • selvstendighetstrening (forsyne seg selv, smøre brødsken selv og spise selv)
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • faste plasser rundt bordet • de voksne må sette ord på det de selv gjør og det de minste barna gir uttrykk for at de ønsker. • barn og voksne snakker sammen • forsyne seg selv med hjelp/veiledning fra de voksne • sende mat /drikke til hverandre og vente på tur
Søvn/hvile	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • få dekke sitt individuelle behov for søvn/hvile. • avbrekk i løpet av dagen.
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • faste soveplasser ute med smokk, kosedyr og/eller koseklut. • barna skal være mette, tørre og rene før de ble lagt.
Henting	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • god avslutning på dagen • utveksle informasjon
	Innhold/ Metode	<ul style="list-style-type: none"> • møte foreldrene/voksne i garderoben (hvis dette er mulig) og fortelle” små” episoder fra dagen. • gi nødvendig informasjon • si” ha det” til barn og foreldre/voksne.

DAGSRYTME

- Kl. 06.45** **Barnehagen åpner.**
- Kl. 08.00** **Frokost**
Barna får servert frokost i barnehagen hver dag.
Hver mandag serverer vi grøt, havregryn og/eller frokostblandinger. Den første mandagen i måneden serverer vi frukt, bær og/eller syltetøy på grøt og frokostblandinger.
- Kl. 08.30 – 11.00** **Lek inne/ute.**
Husk å gi beskjed innen 09.30 hvis barnet kommer senere, skal ha fri eller er syk. Er det mange barn borte på en avdeling, kan vi omorganisere ansatte til annen avdeling, og alltid være flest voksne der det er mest barn.
- Kl. 09.30** **Det er ønskelig at alle barna har kommet til barnehagen.**
Leken er godt i gang rett etter frokost klokken 08.30, så det kan være en fordel for mange barn å komme til frokost kl. 08.00.
- Kl. 09.30 – 11.00** **Lek inne/ute.**
Samling.
Grupper (leke-/ , venner-/språkgrupper)
- Tirsdager** på tur-/aktivitetsdagen går vi presis **kl. 09.30**
Dette er en uteaktivitetsdag, og det er en dag vi ofte benytter til tur. Vi mener det er positivt at barna får kjennskap til nærmiljøet utenfor barnehagen, men ser at det viktigste er å sette søkelys på at vi er ute og at barna er aktive, nødvendigvis ikke at vi er på tur!
- Kl. 11.00** **Lunsj**
Barna får servert lunsj i barnehagen hver dag.
- Mandag og tirsdag** serverer vi brødlunsj med variert pålegg. Kjøttpålegg som salami, servelat og kylling-/kalkunpølse. Ulike oster og ulike posteier som lever og kylling
- Onsdag** serverer vi brødlunsj med fiskepålegg som for eksempel makrell i tomat, fiskekaker, fiskepudding, kaviar, røkt laks/ørret, tunfisk (hermetisk), lob nobs/crabsticks etc.
- Torsdag** serverer vi brødlunsj med vegetarpålegg som hummus, grillet paprika, banan/eple, egg, peanøttmør, grønnsakspostei, ost, prim og diverse smøreoster. Vi serverer også most syltetøy uten sukker og søtningsmiddel. (det samme syltetøyet vi serverer til frokost mandag)
- Fredag** serveres en god blanding av det vi har spist hele uken.
- Til brødlunsjen kan vi varierer mellom brød, knekkebrød, wraps, pita og pannekaker og vafler, men kun grove varianter.
- Barna kan velge mellom vann, lettmelk med D vitamin, skummet melk, laktose fri melk og/eller havremelk til frokost og lunsj. Til ettermiddagsmåltidet serverer vi vann.
- Barna får servert frukt og/eller grønnsaker til ettermiddagsmaten.
- Matsserveringen i barnehagen er etter anbefalinger fra helsedirektoratet
<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-barnehagen>
- Kl. 11.30** **Sove/hvile.** Hvor lenge barna skal sove/hvile er individuelt og etter avtalt med foreldrene. De aller minste barna kan gjerne sove to ganger per dag. Barnehagen har utarbeidet rutiner for sovevakt. De største barna har påkledning og lek ute.
- Kl. 12.00** **lek og/eller planlagte aktiviteter/grupper inne/ute.**
- Kl. 14.00** **Ettermiddagsmat,** her serverer vi brød og/eller knekkebrød med pålegg (samme type pålegg som ble servert til lunsj) Alle barna får også servert frukt og/eller grønnsaker.
- Kl. 14.30** **lek og/eller planlagte aktiviteter/grupper inne/ute.**
- Kl. 17.00** **Barnehagen er stengt.**
Alle barn og foreldre må være ute av barnehagen innen kl.17.00.

OVERGANGER

Når barnet begynner i barnehagen

Tilvenning til barnehagen er spennende for barn, foreldre og ansatte, men kan også være utfordrende. Alle barn er ulike og hvordan de håndterer overgangen til barnehage og adskillelse fra foreldre vil variere i stor grad. Enkelte barn bruker bare noen timer, mens andre bruker uker på å tilpasse seg den nye hverdagen.

Foreldremøte

Alle nye barns foresatte innkalles til foreldremøte i overgangen mai/juni. Her vil foresatte få informasjon fra barnehagen/avdelingen, det blir omvising i barnehagen og det er selvfølgelig anledning til å komme med innspill og spørsmål. Nødvendige papirer blir utdelt på foreldremøte (eller sendt per post til dem som ikke har anledning til å møte).

Besøk før oppstart

Barn og foresatte inviteres på besøk noen timer en dag eller to i juni. Her kan barnet leke inne og/eller ute, treffe de andre barna som går i barnehagen/skal begynne, og de vil møte barnehagens personale. Barn og foresatte oppmuntres her til å benytte barnehagens uteområde på ettermiddager og i helger for at barna skal bli godt kjent med barnehagens uteområde før oppstart.

Oppstartssamtale

På Gresshoppa vil det være oppstarts samtale en av de tre første dagene. Her ønsker barnehagen mest mulig informasjon om barnets soverutiner, mat og måltider, hva som roer barnet, hva barnet liker/ikke liker etc. Disse opplysningene er nødvendige for å kunne møte barnet på en god måte og tilrettelegge for en forutsigbar og trygg oppstart. På Marihøna og Tusenbein gjennomføres oppstarts samtalen når de har blitt litt bedre kjent med barnet. Det er viktig at «Samtaleskjema oppstart- opplysninger om barn og foreldre» blir levert barnehagen senest den dagen barnet begynner i barnehagen.

De første dagene i barnehagen:

Målet for tilvenningsperioden er å tilrettelegge for at barna skal få tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn. For å gjøre tilvenningen best mulig for barnet vil vi hele veien ha en jevn dialog med foreldre/foresatte. Det er derfor svært viktig at en av barnets foreldre/foresatte er til stede/tilgjengelige i barnehagen den første tiden.

En av personalet på avdelingen vil være kontaktperson for barnet deres. Kontaktpersonen vil ha i oppgave å ta seg av barnet under tilvenningen. Personen vil fungere som en trygg base for barnet den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Lengden på tilvenningsperioden vil variere og må ses i sammenheng med barnets alder, om barnet er vant med å være borte fra mamma og pappa, barnets språkferdigheter (kan og/eller forstår barnet norsk) tidligere erfaring med barnehage etc. Vi regner minimum tre dager tilvenning for barn over tre år og minimum fem dager tilvenning for barn under tre år

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Når personalet og/eller foreldre ser at barna på Gresshoppa har behov for nye utfordringer, blir de overflyttet til Tusenbein eller Marihøna.

Barnet blir i ukene før overflytting invitert inn på den aktuelle avdelingen til lek, aktiviteter og måltider. Barnet får en rolig overgang fra småbarn til store barns avdeling, og barnet får i denne perioden mulighet til å bli kjent med barn og voksne på sin nye avdeling. Når overflyttingsdagen kommer har barnet vanligvis ikke behov for tilvenningsdager, men de ansatte imøtekommer og tilrettelegger for at foreldre og barn kan være noe sammen på den nye avdeling hvis dette er ønskelig.

Vi ser på barnehagen vår som en felles enhet, og vi arbeider hele tiden for et godt samarbeid mellom barn og voksne på tvers av avdelingene. Personalet støtter hverandre gjennom å utveksle erfaringer om det praktiske og det pedagogiske opplegget. Vi avlaster hverandre og hjelper til på andre avdelinger ved behov. Barna besøker hverandre på tvers av avdelingene og vi har felles aktiviteter både ute og inne, noe som gjennomgående fører til at overgangen fra småbarn til store barns avdeling blir lettere når den tid kommer.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barna i Ullensaker skal oppleve en god og trygg overgangsprosess, blant annet gjennom at vi legger til rette for en naturlig sammenheng mellom barnehagens innhold og begynneropplæringen i skolen. Derfor er det utarbeidet en "Overgangssekk" som inneholder et utvalg av bøker, sanger, rim og regler felles for barnehagene og barneskolene. Dere finner den her: <https://sway.cloud.microsoft/n4F61m7ZUt5NrTOB>. Meningen er at barna skal bli kjent med overgangssekken gjennom hele sitt barnehageopphold, men vi fokuserer selvsagt ekstra på overgangssekken det siste året før skolestart.

Skolene ønsker informasjon om barna før de begynner, og det er utarbeidet et skjema som benyttes av alle barnehager i Ullensaker. Skjemaet finner dere her: <https://olstadmoen.barnehage.no/Innhold/Side/144251>

Nært samarbeid mellom barnehage og skole er særlig viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorgs- eller læringsmiljø. Dersom det er behov for omfattende tilrettelegging, må samarbeidet etableres i god tid før barnet begynner på skolen. Det er daglig leder i barnehagen som har ansvar for at dette samarbeidet etableres.

Det siste året før skolestart er det viktig at også foreldrene forberede barna på at de skal begynne på skolen. Når barna er forberedt og ting er tilrettelagt, blir det enklere for barna å få oversikt og få en god opplevelse av aktivitetene. På denne måten blir de mer selvstendige og vil oppleve at de mestrer. Foreldrene vil også ved å delta få innblikk i barnas hverdag.

Hvordan forbereder foreldrene barna på en god skolestart:

- Følge opp og delta på barnehagens aktiviteter der foreldre er invitert
- Sørg for at barna deltar på barnehagens aktiviteter
- Sørg for at barna har det de trenger av utstyr og klær til de ulike aktivitetene
- Forbereder barna på hva de skal delta på i barnehagen
- Forberede, følge og hente barna på «bli kjent dager» på skolen
- Forberede barna på at de skal slutte i barnehagen når tiden nærmer seg.
- Sørg for at barna får mulighet til å si «hade» til både venner og personalet før de slutter
- Planlegg ferien sånn at barna slipper å komme tilbake til barnehagen før de starter på SFO
- Motivere og forberede barna for at de skal være klare til å begynne på skolen

Hvordan forbereder barnehagen barna på en god skolestart:

Egen førskolegruppe noen timer en dag i uken, hvor vi har fokus på selvstendighetstrening som å pakke sekken sin selv, kle på seg, mer krevende og utfordrende turer enn resten av barnehagen.

- Vi har fokus på skoleforberedende oppgaver gjennom lek, og legger til rette for å skape en begynnende nysgjerrighet rundt både tall og bokstaver.
- Vi legger til rette for aktiviteter hvor vi kan øve på blyantgrep og klipping.
- Vi har ukentlig samtaler med barna om skolen.
- Vi øver på at barna skal komme inn på avdelingen alene, og ta avskjed med foreldrene på egen hånd.
- Vi øver på at barna skal tørke seg selv ved dobesøk
- Førskolebarna får ansvar i det daglige, som f. eks rydde på avdelingen, hente ting på kjøkkenet o.l.
- Førskolebarna får ansvar og oppgaver på arrangement i regi av barnehagen som for eksempel høstsuppen
- Førskolebarna får i løpet av det siste året lov til å være ute uten tilsyn barnehagen. Det betyr at de kler på seg selv og går ut på barnehagens uteområde. Ansatte og de andre barna kommer ut ca. 5-10 minutter senere. (Barnehagen avklarer dette med foresatte på forhånd, og de må samtykke skriftlig hvis de mener barnet deres er klar for dette).
- Går turer til nærmeste skole for å bli kjent i skolegården, og vi avtaler et eventuelt skolebesøk.
- Barnehagen har egen fest hvor vi markerer at de skal slutte i barnehagen. Sommerfesten er også en markering på at barnehagetiden snart er over.

Gjennom disse aktivitetene, ønsker vi å gi barna erfaringer, opplevelser, kunnskaper og ferdigheter. Vi velger å tro at disse ferdighetene er med på å hjelpe barna til å mestre skole dagen sin bedre. Ved å være trygg på seg selv og egne ferdigheter, vil det bli lettere for barna å fokusere på det som skjer i klasserommet.

FØRSKOLEGRUPPA

Tidspunkt: Tusenbein og Marihøna tirsdager kl. 09.30-12.00 (tidspunktet kan variere etter aktivitet).

Barn: Til sammen 12 barn fra Tusenbein og Marihøna.

Hovedansvar: Siri og Karin/Sondre

Aktivitetsplan førskolegruppa høst 2024 og vår 2025

Dato:	Aktivitet	Verktøy
Tirsdag 3. September	Tur til og lek i skogen. Forventninger. <ul style="list-style-type: none">• ansattes• barnas	
Tirsdag 10. September	Tur til Holterløkka Lek og læring med tall og bokstaver	
Tirsdag 17. September	Forberede og handle inn til høstsuppe Snakke om de ulike grønnsakene og lese bok	
Tirsdag 24. September	Lage høstsuppe	
Tirsdag 1. oktober	Høstferie	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 8. Oktober	Tur til og lek i skogen Jobbe med overgangssekken fokus: rim og regler	
Tirsdag 15. Oktober	Tur til og lek i skogen Jobbe med overgangssekken fokus: rim og regler	
Tirsdag 22. Oktober	Tur til og lek i skogen Lek og læring med tall og bokstaver	
Tirsdag 29. Oktober	Tur Mattelek: formjakt (på jakt etter geometriske former i naturen) Jobbe med overgangssekken fokus: sanger	
Tirsdag 5. November	Tur Mattelek: Posisjon og plassering Jobbe med overgangssekken: fokus: sanger	
Tirsdag 12. November	Jobbe med overgangssekken fokus: spill	
Tirsdag 19. November	Juleaktiviteter	
Tirsdag 26. November	Juleaktiviteter	
Tirsdag 3. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 10. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 17. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe

Tirsdag 7. Januar	Jobbe med overgangssekken fokus: begreper Mattelek: størrelse, mønster og sortering	
Tirsdag 14. Januar	Skiskole https://www.skiforeningen.no/barnas-skiskole/	ski
Fredag 21. Januar	Skiskole	ski
Fredag 28. Januar	Skiskole	ski
Fredag 4. Februar	Skiskole	ski
Fredag 11. Februar	Skiskole	ski
Fredag 18. Februar	Vinterferie	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 25. Februar	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm
Tirsdag 4. Mars	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm
Tirsdag 11. Mars	Overgangssekken fokus: regellek Mattelek: posisjon og plassering	
Tirsdag 18. Mars	Overgangssekken fokus: regellek Mattelek: posisjon og plassering	
Tirsdag 25. Mars	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm
Tirsdag 1. April	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm
Tirsdag 8. april	Jobbe med overgangssekken fokus: regellek Mattelek: posisjon og plassering	
Tirsdag 15. April	Påske	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 22. April	Jobbe med overgangssekken fokus: spill, rim og regler, sanger og begreper	
Tirsdag 29. April	Russedåp	
Tirsdag 6. Mai	Russeknuter	
Tirsdag 13. Mai	Sykkeltur	
Tirsdag 20. Mai	Øve til sommerfesten	
Tirsdag 27. Mai	Sommerfest	

Vi leser bøker fra overgangssekken og andre bøker.

FORELDREMEDVIRKNING

Samarbeidet mellom barnehagepersonalet og foreldrene er en vesentlig del av barnehagens arbeid. Mange av barna tilbringer en stor del av sin våkne tid i barnehagen og for at de skal få oppleve helhet og trygghet i tilværelsen, ser vi det som viktig å opprette en god forbindelse mellom hjem og barnehage.

Grunnleggende for et godt samarbeid mellom foreldrene og personalet er gjensidig respekt for hverandre, trygghet og åpenhet. Skal barna føle seg trygge i barnehagen, må foreldrene føle seg sikre på barna har det bra her hos oss. Vi må derfor legge til rette for en åpen dialog og samarbeid med foreldrene.

Vi skal ha respekt for foreldrenes kompetanse:

- De kjenner sine barn best
- Høre på deres synspunkter og meninger om hva barnet bør få av kunnskaper, holdninger og ferdigheter.
- De har verdifulle kunnskaper om barnets interesser og spesielle behov.

Barnehagepersonalet har kompetanse på og kunnskaper om barns utvikling og behov generelt, samt om hvordan det enkelte barn fungerer i barnehagen som enkeltindivid og som en del av en gruppe. Ved å dele vår viten og kompetanse med hverandre, vil vi kunne utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene, men må samtidig ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Det er barnehagens ansvar og legge til rette for et godt samarbeid der foreldrene kan medvirke.

Vi vil gi foreldrene kontakt og oppfølging gjennom:

- I bringe- og hentesituasjoner kan vi utveksle beskjeder, gi informasjon og ta opp ting man lurer på. Husk at det er ikke alt vi *skal* eller *bør* snakke om i garderoben!
- Foreldresamtaler 1-2 ganger årlig. **Eget forberedelsesskjema til foreldresamtalen** finner dere på www.olstadmoen.barnehage.no under meny «skjema»
- Oppstartsamtale når barnet begynner i barnehagen
- Foreldremøte i juni for barn som begynner på høsten
- Minimum ett foreldremøte pr. år.
- Aktiviteter for foreldre, barn og ansatte: Høstsuppe, Lucia, barnehagedagen og sommerfest.
- Informasjon i form av årsplan, halvårsplan og månedsplaner.
- Informasjon på barnehagens hjemmeside. All informasjon blir lagt ut på barnehagens hjemmeside. Vi kommer til å sende ut noen påminnelser om aktiviteter, turer og opplegg, men det er foresattes ansvar og holde seg oppdatert.

Foreldre kan medvirke i planleggings- og vurderingsarbeidet

- på foreldremøter
- i formelle og uformelle foreldresamtaler.
- gjennom samtaler i hverdagen, ved for eksempel levering og henting,
- ved å ringe, sende e-post eller melding på barnehagens hjemmeside til barnehagen
- ved å gi tilbakemeldinger og eventuelle innspill på månedsnytt, halvårsplan og årsplan
- ved å aktivt følge med på og deretter gi tilbakemeldinger på barnehagens dokumentasjon
- ved å svare på evalueringsskjema etter arrangementer
- ved å svare på brukerundersøkelser
- gjennom foreldrerådet
- gjennom SU
- ved å påta seg verv i barnehagen

Foreldrerådet

Består av foreldrene/de foresatte til alle barna i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Se barnehagens vedtekter punkt 29. Foreldrerådet <https://olstadmoen.barnehage.no/Innhold/Side/19907>

Samarbeidsutvalget

Su består av daglig leder, en representant fra eierstyret, to representanter fra de ansatte og to representanter fra foreldrene. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal særlig være med å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet. Se barnehagens vedtekter punkt 28. *Samarbeidsutvalgets sammensetning, myndighet, m.v.*

<https://olstadmoeen.barnehage.no/Innhold/Side/19907>

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse organene skal ha mulighet til å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.

Barnehageåret 2024/2025 er det planlagt 3 møter i Samarbeidsutvalget. Det er selvfølgelig anledning til å innkalle til flere samarbeidsmøter hvis dette viser seg å være et behov fra barn, foresatte, ansatte og /eller eier.

September 2024	Februar 2025	Mars/april 2025
<ul style="list-style-type: none">• Informasjon om samarbeidsutvalgets oppgaver• Konstituering	<ul style="list-style-type: none">▪ Evaluere foreldreundersøkelsen som gjennomføres januar 2025.	<ul style="list-style-type: none">• Årsplanarbeid for det kommende barnehageåret• Planlegge dugnad• Planlegge sommerfesten

PERSONALSAMARBEID

Personalsamarbeidet i Olstadmoeen barnehage bygger på de samme verdier som foreldresamarbeidet og arbeidet med barna, og det er gjensidig respekt, trygghet på hverandre og en anerkjennende væremåte. Det er viktig at personalet har en åpen tone seg imellom. Vi skal kunne gi og ta konstruktive tilbakemeldinger og vi skal kunne gi og ta imot ros.

Den enkelte medarbeider skal også sikres utvikling og gis nye impulser i forhold til jobben. Det er viktig at barnehagen hele tiden skal være i utvikling både samarbeidmessig og faglig.

Konkrete virkemiddel i personalsamarbeidet er

- Gode informasjonsrutiner som sikrer at alle ansatte har nødvendig informasjon.
- Mulighet for videreutdanning
- Mulighet for kurs og utvikling.
- Medarbeidersamtaler/En til en samtale
- Tilgang på faglitteratur.

Aktiviteter/møter i personalgruppen

- Avdelingsmøter for hver avdeling annenhver uke.
- Ledermøter for daglig leder og pedagogiske ledere annenhver uke.
- Personalmøter for hele personalgruppen.
- 5 planleggingsdager per barnehageår for hele personalgruppen
- Felles plantid for pedagogene på hver avdeling – gjennomføres i barnehagen

MEDBESTEMMELSE/MEDVIRKNING

Alle tre avdelingene er opptatt av barns medvirkning i barnehagen og at barna skal få mulighet til å påvirke temaene gjennom barnehageåret. Det er av den grunn satt av tid for barnas egne ønsker.

Å gi barn mulighet til medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la dem få gjøre som de vil. Det handler i stor grad om pedagogisk praksis som skaper prosesser der vi sikrer at alle stemmer skal bli hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår i barnehagen. Tanken på barns medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre. Barns medvirkning i barnehagen handler om å gi barna mulighet til å påvirke sin egen barnehagehverdag og barnehagens fellesliv. Det kan være å gjøre noe en selv vil alene, eller gjøre det i samspill med andre. Men for at dette skal være medvirkning, må de enkelte barn ha innflytelse på både hva som skal skje og hvordan dette skal gjøres, og ikke bare handle om instruksjoner fra oss voksne.

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Viten om personalets arbeid og barns virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling. Dokumentasjon kan også være middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis. Barnehagens dokumentasjon kan gi foreldrene, lokalmiljø og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Et etisk perspektiv må legges til grunn ved dokumentasjon av barns lek, læring og arbeid.

I Olstadmoen barnehage dokumenterer vi:

- opplegg/tema/aktiviteter ved å skrive/gi et kort resyme fra opplegg, turer og aktiviteter vi har gjort i løpet av dagen/uka. Resymet benyttes som informasjon til avdelingspersonalet (alle deltar ikke på alt), til daglig tilbakemeldinger til foreldre og/eller skriftlig informasjon og dokumentasjon i månedsnytt og barnehagens årsplan.
- ved å legge ut bilder av barnas aktiviteter på barnehagens Kidplan på fredager. Foreldre får et lite innblikk i hva barna gjør i barnehagen, og barn og foreldre kan prate sammen om det de har gjort.
- ved å henge opp barnas bilder og andre formingsaktiviteter i barnehøyde på avdelingen.

EVALUERING

Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes og se om vi jobber etter kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer. Sikre at det barna opplever, lærer og gjør i barnehagen også er i tråd med barnehagens visjon, årsplan og felles utarbeidet regler og retningslinjer. Vi vil ta barna med på vurderinger av de oppleggene vi har hatt i barnehagen. Ved å lytte til barnas tilbakemeldinger og signaler, vil vi få en bedre forståelse av hva de egentlig har lært og erfart, hva de egentlig er opptatt av. Vi vil derved ha muligheten til å justere videre arbeid slik at vi bedre kan lykkes i å nå målene vi har satt oss. Ved at barna får uttale seg, regner vi også med at deres motivasjon og følelse av påvirkningskraft øker. Dette oppfylder også Rammeplanens intensjoner. Vurderingsarbeidet skal også bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet.

Vi vil også samtale med barna om hvordan de ellers opplever barnehagen og det som foregår der, alt fra de rutinemessige daglige gjøremålene til grenser og krav. Det er viktig å kunne oppnå målene om trivsel, utvikling av positivt selvbilde, gjensidig respekt og et stimulerende miljø. Den pedagogiske ledetråd går ut på å hjelpe barna til selv- og medbestemmelse i hverdagen, for på den måten oppmuntre dem til å ta initiativer.

Barn kan medvirke i barnehagens planleggings- og vurderingsarbeid

- i formelle og uformelle barnesamtaler
- i samlingsstund, aktiviteter og grupper
- i lek med voksne
- ved å erfare at deres ytringer blir tatt på alvor
- gjennom samtale med foreldrene, der foreldrene kan være talerør for barna
- gjennom kroppsspråk og handlinger
- gjennom de ulike rutine- og hverdagsaktivitetene i løpet av en barnehagedag
- ved at de får mulighet og hjelp til å oppsummere i samling i slutten av uka
- ved å delta i barnekomiteer i forbindelse med begivenheter i barnehagen
- ved at de får velge hvor turen skal gå
- ved å tilrettelegge for evalueringssamtaler med barna like etter turer og aktiviteter
- ved at de får velge hva de vil leke i frilek og om de vil delta på voksenstyrt aktivitet
- ved å være delaktig i valg av klær (etter modningsnivå)

SAMARBEIDSPARTNERE

Kommunen har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert. For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Tverrfaglig og helhetlig tenkning bør derfor stå sentralt. Både foreldre og barnehage kan ha behov for å samarbeide med ulike hjelpeinstanser. Ved samarbeid må bestemmelsene om taushets- og opplysningsplikt i barnehageloven og andre regelverk overholdes.

Barnehagekontoret i Ullensaker kommune

- Olstadmoen har samordnet opptak gjennom Ullensaker kommune
- Barnehagekontoret fører tilsyn med alle barnehagene i kommunen.

Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten ansvar og oppgaver i forhold til barn under opplæringspliktig alder er hjemlet i barnehageloven. Barns rett til spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i samme lov. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er sakkyndig instans ved tilrådning om spesialpedagogisk hjelp. Dersom barnehagen ønsker hjelp til enkeltbarn i barnehagen, må foreldrene ha gitt samtykke. Foreldrene må trekkes aktivt med i dette samarbeidet.

Barneverntjenesten

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn som leve under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. For at barnevernet skal kunne ivareta denne oppgaven overfor barn i alvorlige situasjoner, vil barnevernet ofte være avhengig å motta opplysninger fra andre. Gjennom sin daglige, nære kontakt med barn er de ansatte i barnehagene i en sentral posisjon i forhold til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. For at barn i alvorlige situasjoner skal bli sett og få den hjelp de har behov for, er det svært viktig at de ansatte i barnehagen oppfyller opplysningsplikten når den inntreffer.

Barnehager har ifølge barnehageloven

§ 45 opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjeneste

§ 46 opplysningsplikt til barneverntjenesten

BTI - Bedre tverrfaglig innsats

Det skal være trygt og godt for barn og unge å vokse opp i Ullensaker kommune. Av og til oppstår det likevel utfordringer og vanskeligheter som gjør at alle ikke har det så bra, og vi trenger derfor gode rutiner for å sikre at barn, unge og familier blir fulgt opp på en god måte av kommunens tjenester.

Bedre tverrfaglig innsats (BTI) er en modell for samhandling mellom tjenester som møter barn, unge og familier. Eksempler på slike tjenester er helsestasjonen, barnehager, skoler og barnevern. Modellen kommer opprinnelig fra Danmark, men blir i dag brukt i mange norske kommuner. BTI skal bidra til **tidlig innsats, samordning av tjenestene og brukermedvirkning**.

Tidlig innsats handler om å oppdage og sette inn tiltak så tidlig som mulig, for å unngå at forhold utvikler seg negativt. Dette kan være på helsestasjonen, i barnehagen eller i skoleløpet.

Samordning av tjenestene handler om at oppfølgingen blir helhetlig, koordinert og uten avbrudd. Det er et godt samarbeid mellom kommunen og familien, og det er tydelig hvem som gjør hva i oppfølgingen.

Brukermedvirkning handler om at barnet og familien skal høres, og at de er aktive deltakere i planleggingen, gjennomføringen og evalueringen av tiltak.

Les mer om BTI her: <https://www.ullensaker.kommune.no/virksomheter/BTI/>

Helsestasjonen

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. Helsestasjonen skal kunne bidra med råd og veiledning knyttet til legemiddelhåndtering i barnehager og i forhold til smittevern. Videre er helsestasjonen sentral i kartlegging av barns språk.

Partnerbarnehage med Høgskolen i Innlandet

Høsten 2017 ble vi partnerbarnehage med høgskolen i Innlandet (avtalen ble fornyet våren 2021). Dette forplikter oss til å ta imot studenter fra HINN som holder på og utdanne seg til barnehagelærere. Studentene er i praksis i Olstadmoen barnehage både høst og vår, og får veiledning av pedagogen/-e på den avdelingen hun/han er utplassert. Som praksisbarnehage er vi med på å utdanne fremtidens barnehagelærere og vi ønsker å gi studentene bred og praksisprøvd erfaring på hvordan de kan jobbe, organisere og tilrettelegge for å gi barn en trygg og god hverdag preget av omsorg, gode rutiner og lekende læring i et kreativt og medvirkende miljø. For å få lov til å ha studenter må pedagogene i Olstadmoen barnehage ha videreutdanning i veiledning, og de må holde seg faglig oppdatert på nyere barnehageforskning og litteratur.

Andre samarbeidspartner

Barnehagen samarbeide med lokalsamfunnet for å gi barna varierte opplevelser og tilknytning til nærmiljøet. Noen ganger har vi samarbeidspartnere inne fra PPT, Barneverntjenesten og BUP (Barne- og ungdoms psykiatri) som foretar observasjoner av enkeltbarn. Vi ber om forståelse for at vi ikke uttaler oss om hvorfor vedkommende er der. Observasjoner av barn fra samarbeidspartnere blir kun foretatt etter avtale med de involverte foresatte.

Olstadmoen barnehage har utarbeidet følgende handlingsplaner og beredskapsplan:

- *Handlingsplan mot mobbing og krenkende atferd*
- *Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep*
- *Beredskapsplan*

AKTIVITETSKALENDER 2024/2025

MÅNED	Barn og ansatte	Barn, foreldre og ansatte	Planleggingsdager, møter og dugnader
August			<p>26. august Planleggingsdag</p> <p>27. august kl. 17.45-1800 Foreldrerådsmøte kl. 18.00-19.00 Foreldremøte kl. 19.00-19.30 Informasjon om årets førskoleopplegg.</p>
September	<p>Uke 36 Friluftslivets uke (31.08-08.09) https://friluftslivetsuke.no/om-friluftslivets-uke</p> <p>https://turmat.no/opskrifter-egnet-for-barn</p> <p>Uke 38 Brannvernuke (16.09-22.09) 18. september Brannøvelse i barnehagen https://www.brannvernforeningen.no/aktuelt/kampanjer/brannvernuka/</p>	<p>24. september kl. 15.00-16.30 Høstsuppe Skolestarterne lager høstsuppe og inviterer alle barnehagens foreldre og søsken til en hyggelig utendørsaktivitet.</p>	
Oktober	<p>Uke 41 Hygieneuke (07.10-13.10) https://www.kiilto.no/nyheter/hygiene-i-barnehagen/</p> <p>Uke 43 FN-uke (21-25. oktober) https://www.reddbarna.no/skole/undervisning-barns-rettigheter/</p> <p>31. oktober Halloween markering i barnehagen.</p> 	<p>24. oktober kl. 15.00-16.30 FN- dagen markeres i barnehagen.</p> 	
November	<p>Juleverksted – avdelingsvis</p>		<p>1. november Planleggingsdag</p>
Desember	<p>17. desember Grøttest for barn og personalet. Vi går rundt juletreet, synger julesanger og spiser grøt.</p> <p>19. desember Julelunsj for barn og personalet.</p> 	<p>13. desember Luciafeiring/lysfest - utendørsaktivitet</p> 	

Januar	Uke 3 Kropp og seksualitet (13.01-17.01)		2. januar Planleggingsdag
Februar	6. februar Samefolkets dag 27. februar Karneval/ i barnehagen. 		
Mars	Vinteraktivitetsdag (dato kommer senere) 	11. mars Barnehagedagen Barnehagedagen markeres i mars hvert år. Formålet er å synliggjøre hva barna får oppleve, erfare og lære i barnehagen. Barnehagen åpner dørene for å vise fram barnehagens aktiviteter og mangfold. Barnehagedagen 2025: La leken leve https://www.fagforbundet.no/a/377023/yrke/barnehage/barnehagedagen/aktuel/2025-la-leken-leve/	11. mars kl. 18.00-19.30 Foreldremøte Tema: La leken leve Vi lager film om barna og deres lek i Olstadmoen barnehagen.
April	9. april Brannøvelse 10. april Påskelunsj for barn og personale		
Mai	Uke 20. 17-mai markering (12.05-16.05) Norges nasjonaldag Barnehagen går i «17-mai tog» i nærmiljøet. Vi har «17- mai leker» og spiser pølser og is. 	27. mai kl. 15.00-17.00 Sommerfest Dette arrangeres av SU og barnehagen i fellesskap. (28. mai er alternativ dato for sommeravslutning hvis regnvær 27. mai).	12. mai kl. 17.00-19.00 Dugnad i barnehagen. 22. mai Foreldremøte for foreldre som har barn som begynner i Olstadmoen høsten 2025 28 og 30 mai Planleggingsdager
Juni	12. juni. Avslutningsfest 2020 barna inviterer og arrangerer avslutningsfest for 2019 barna og evt. andre barn som slutter i Olstadmoen barnehage. Uke 23/24 Sommertur (dato kommer senere) Sommeravslutningstur for alle barn. Hvor vi reiser, og dag/dato kommer i løpet av våren.	Besøksdager for nye barn som begynner høsten 2025	